GAZETA TRANSILVANIEI.

REDACŢIUNEA ŞI ADMINISTRAŢIUNEA:
BRAŞOVŬ, piaţa mare Nr. 22.

„GAZETA“ IESE ÎN FIECARE ḌI.

Pe unŭ anŭ 12 fior., pe şése lunĭ 6 fior., pe trei lunĭ 3 fior.
România şi străinătate:
Pe anŭ 40 fr., pe şése lunĭ 20 fr., pe trei lunĭ 10 francĭ.

ANULŬ L.

SĔ PRENUMERĂ:
la poşte, la librării şi pe la dd. corespondenţĭ.

ANUNCIURILE:
O seriă garmondŭ 6 cr. şi timbru de 30 cr. v. a. pentru fiecare publicare.

Scrisorĭ nefrancate nu se primescŭ. — Manuscripte nu se retrămiţŭ.

Nr. 71. *Lunĭ, Marţĭ 31 Martie (12 Aprilie).* 1887.

NOU ABONAMENTU
la
„GAZETA TRANSILVANIEI.“

Cu 1 Aprilie 1887 st. v., se va începe unŭ nou abonamentŭ pe trilunîulŭ Aprilie, Maiu şi Iuniu, la care învitămŭ pe toţĭ onoraţii amici şi sprijinitorĭ ai fóiei nóstre.

Preţulŭ abonamentului:

Pentru Austro-Ungaria:	Pentru România şi străinătate:
pe trei lunĭ **3 fl.**	pe trei lunĭ **10 francĭ**
„ şése „ **6** „	„ şése „ **20** „
„ unŭ anŭ **12** „	„ unŭ anŭ **40** „

Abonarea se póte face mai uşorŭ şi mai repede prin **mandate postale**.

Abonaţilorŭ de păn'acum li-se recomandă a însemna pe cuponŭ numĕrulŭ fâşiei sub care au primitŭ ḍiarulŭ.

Domnii carĭ se vorŭ aboná din nou sĕ binevoéscă a scrie adresa lămuritŭ şi a arĕta şi posta ultimă.

Braşovŭ, 30 Martie 1887.

Incetŭ şi greoiu s'a pusŭ în mişcare *organisarea cluburilorŭ* în sînulŭ alegĕtorilorŭ noştri. Până aḍĭ numai în câteva ţinuturĭ s'au datŭ semne de viéţă. Nicĭ nu e de miratŭ, că mişcarea se pornesce aşa de greu, după ce atâta timpŭ nu s'a lucratŭ nimicŭ pe têrêmulŭ afacerilorŭ publice naţionale. Sperămŭ însĕ, că celŭ puţinŭ acum, când ne arde érăşĭ muculŭ la degete, ne vomŭ trezi, că mai suntemŭ şi noi aicĭ şi mai avemŭ sĕ ḍicemŭ şi noi unŭ cuvêntŭ în acéstă ţéră.

Sĕptĕmâna trecută a adusŭ la ivélă, precum scimŭ, unŭ nou *conflictŭ între dualiştĭ*.

Este cérta dintre Cehĭ şi Maghiarĭ, ce s'a adausŭ la multele certe, carĭ facŭ viaţa aşa de plăcută popórelorŭ acestei monarchii. Cehii nu vorŭ sĕ cumpere făină ungurescă şi Ungurii îi ameninţă că, décă nu vorŭ înceta cu agitaţiunile în contra productelorŭ unguresci, ei séu se vorŭ alia cu Nemţii austriacĭ spre a paralisa pe Cehĭ, séu décă nu le va succede acésta se vorŭ separa cu totulŭ de Austria. „Egyetértes“ găsesce, că e binevenitŭ momentulŭ de a face divorţulŭ. Cehii, se înţelege, nu le rĕmânŭ datorĭ cu rĕspunsulŭ „vecinilorŭ celorŭ rĕi,“ cum le ḍise de curêndŭ „Politik“.

Foile germane şi între ele cu deosebire „Post“ şi „Norddeutsche allg. Ztg.“ continuă bărbătesce *campania în contra pressei francese*. Oficioşii berlinesĭ vorbescŭ câte odată aşa de aspru în contra Franciei, încâtŭ s'ar păré că rĕsboiulŭ este pe cale a se declara.

Ómenii politicĭ din tóte părţile îşĭ batŭ capulŭ sĕ afle, care este causa acestorŭ încordărĭ. Unii credŭ, că resultatulŭ alegerilorŭ din *Elsaţia-Lotaringia* a indispusŭ pe Germanĭ aşa de multŭ şi că acum ei facŭ responsabilă pe Francia pentru desastrele suferite la alegerĭ în aceste ţĕrĭ de guvernulŭ germanŭ. Adevĕratŭ, că a fostŭ amară desamăgirea Germanilorŭ şi ei au şi luatŭ mĕsurile cele mai rigurose faţă cu bieţii locuitorĭ din provinciele cucerite. Până mai alaltăerĭ s'a ţinutŭ mare sfatŭ în Berlinŭ, cu privire la mĕsurile ce vorŭ fi a se lua aducêndu-se schimbărĭ în administraţia Elsaţiei-Lotaringiei. S'a decisŭ a se procede fórte strictŭ în contra reuniunilorŭ elsaţiane şi noua eră de asuprire s'a inauguratŭ prin espulsarea deputatului franceso-filŭ *Antoine*, unulŭ din cei mai periculoşĭ oposanţĭ ai guvernului germanŭ.

Alţii ḍicŭ, că nu este numai Elsaţia-Lotaringia, care le causéză Germanilorŭ aşa mare durere de capŭ, ci mai este încă o altă consideraţiă însemnată diplomatică, care a datŭ nascere atitudinei ostile a pressei germane faţă cu Francia. Ei credŭ, că Bismarck îşĭ vĕrsă asupra Franciei nĕcazulŭ celŭ are, pentru că întîmpină atâtea greutăţĭ în Petersburg. Terminulŭ până la care a fostŭ încheiată alianţa celorŭ trei împĕrăţii la Skiernievice a trecutŭ, şi Ţarulŭ nu se arată nicĭdecum dispusŭ de a reînoi acéstă legătură. In Petersburg se luptă aḍĭ două curente puternice, unulŭ germano-filŭ condusŭ de Giers şi şi altulŭ franceso-filŭ condusŭ de Katkov. Cancelarulŭ germanŭ atacândŭ pe Francesĭ şi pe generalulŭ Boulanger, voiesce sĕ lovéscă în partida franceso-filă, care astăḍĭ se bucură de-o influinţă aşa de mare la curtea Rusiei. Este întrebare, décă cu metoda acésta îi va succede lui Bismarck a îndupleca pe Ţarulŭ Alexandru III sĕ dea érăşĭ mâna cu Germania.

Tóte aceste nu eschidŭ însĕ nicĭdecum pericululŭ unui nou rĕsboiu între Germania şi Francia, care a devenitŭ, putemŭ ḍice, permanentŭ. Ḍiarulŭ diplomaţiei rusescĭ „Nord“ din Bruxela, felicitândŭ pressa francesă pentru atitudinea ei reservată şi înţeléptă, ḍice, ce e dreptŭ, că situaţiunea îndreptăţesce la mai bune speranţe pentru pace şi că nu trebue sĕ fiă nimenĭ îngrijatŭ pentru espectorările anti-francese ale foilorŭ germane, dér óre şi crede „Nord“ ceea ce ḍice?

Era vorba ḍilele trecute de-o încercare de a se desavua şi blama purtarea publicistului panslavistŭ *Katkov* prin intervenţiunea lui *Giers*. Katkov a şi fostŭ la Petersburgŭ, a conferitŭ cu Ţarulŭ a şi prânḍitŭ cu elŭ şi nimicŭ nu se mai aude de regularisarea lui. „Post“ află acum din Petersburgŭ, că Katkov ar fi în ajunŭ d'a fi numitŭ ministru de instrucţiune. Elŭ se bucură încă aşadér de încrederea neştirbită a Ţarului, cu tóte că foile germane îlŭ aruncă într'o căldare cu generalulŭ Boulanger, declarându-i pe amêndoi de ómenii cei mai periculoşĭ păcii.

Lovindŭ în Katkov şi în generalŭ Boulanger, pressa bismarkiană lovesce în idea alianţei franceso-rusescĭ, care prinde rădĕcinĭ totŭ mai afunde în Francia ca şi 'n Rusia. Nisuinţa principală a prinţului Bismark a fostŭ totdéuna sĕ isoleze Francia. De aceea manifestaţiunile de simpatiă, ce se schimbă aḍĭ reciprocŭ între ómenii de statŭ dela Neva şi dela Sena îi causéză marĭ îngrijirĭ, ér ḍiarelorŭ sale le-a datŭ avisulŭ de a le declara de uneltirĭ în contra păcii. Atacurile pressei germane însĕ au contribuitŭ până acum mai multŭ la întărirea, decâtŭ la slăbirea posiţiunei generalului Boulanger şi a lui Katkov. In totŭ casulŭ putemŭ sĕ fimŭ curioşĭ a vedé desnodămêntulŭ acestorŭ nouĕ complicaţiunĭ.

In septĕmâna trecută s'a resolvatŭ definitivŭ şi crisa ministerială în *Italia*, care părea că nu se va mai sfêrşi. Italianii suntŭ mulţumiţĭ cu noulŭ lorŭ ministeriu şi acésta e lucru de căpetenia. Décă şi încâtŭ vorŭ fi mulţumite cu elŭ şi celelalte puterĭ, se va vedé încă de aicĭ încolo. Deocamdată Germanii suntŭ liniscíţĭ, că Depretis a luatŭ provisoriu conducerea afacerilorŭ de esterne ale Italiei. In acésta vĕdŭ ei esprimată dorinţa Italiei de a susţiné alianţa cu Germania şi Austro-Ungaria.

Între multele neajunsurĭ, de care suferŭ diferitele state marĭ şi micĭ, de sigurŭ că nu sunt cele mai micĭ neajunsurile *Bulgarilorŭ*. Ei, sĕrmanii, nu mai potŭ ajunge la o stabilitate, de când li s'a dusŭ prinţulŭ Alexandru. Încércă una, încércă cealaltă, batŭ aḍĭ la uşa uneia, mâne la uşa alteia din pretinsele puterĭ garante ale tractatului dela Berlinŭ, dér tóte fără resultatŭ. Au trimisŭ de curênd pe Stoilov ca sĕ sondeze din nou disposiţiunea cabinetelorŭ şi acesta în curêndŭ se va întórce cântândŭ şi elŭ: „înzadarŭ alergŭ pămêntulŭ, înzadarŭ mĕ ostenescŭ.“ De când totŭ cerŭ Bulgarii unŭ prinţŭ, dér pare că din ce în ce alegerea lui devine mai dificilă. Battenberg a declaratŭ, că nu primesce realegerea şi cabinetele europene asemenea s'au declaratŭ în contra realegerei lui. Acum e vorba de a se candida prinţulŭ Ferdinand de Coburg. Stoilov i-a spusŭ şi contelui Kalnoky la Viena, că starea de faţă precariă în Bulgaria trebue sĕ se finéscă odată, căcĭ la din contră poporaţiunea îşĭ va pierde răbdare. N'a ajutatŭ însĕ nimicŭ, Kalnoky i-a rĕspunsŭ „fiţĭ pe pace şi aşteptaţĭ.“ Până când?

Şcóle române în Epirŭ.

Din Bitolia, în Macedonia, a primitŭ „Telegrafulŭ“ din Bucurescĭ o corespondenţă cu data 10 Martie, din care reproducemŭ următórele:

In Ianina (Epirŭ) s'a deschisŭ în luna lui Ianuariu c. o şcólă română primară de băieţĭ. Acéstă şcólă era sĕ se deschiḍă încă în luna Octomvre anulŭ trecutŭ, dér intrigile urḍite pe lângă autorităţile turcescĭ de către arhiereulŭ fanariotŭ Sofronius şi de campionii panelenismului, carĭ nu tindŭ decâtŭ la desnaţionalisarea Românilorŭ din Epirŭ şi din Macedonia, au împedecatŭ deschiderea ei până în luna lui Ianuariu, când în fine autoritatea a datŭ permisiune sĕ se deschiḍă şcóla română în Ianina, unde Românii sĕ se pótă instrui în limba lorŭ maternă.

Sĕptĕmâna trecută s'a dusŭ la Ianina d-ra Natalia Borislavschi, institutóre română, ca sĕ deschiḍă o şcólă primară de fete. In curêndŭ se va înfiinţa şi unŭ gimnasiu cu unŭ internatŭ cu 40 bursierĭ.

Deschiderea şcólelorŭ române au încântatŭ nu numai pe Românĭ, ci încă şi colonia europénă de acolo. Eĭă cum se esprimă acéstă coloniă într'unŭ articulŭ publicatŭ în »Stamboul« din 1 Martie în privinţa acestei şcóle:

»Cu tótă oposiţia făcută de câţĭva prelaţĭ cu mitropolitulŭ în frunte, autorisaţiunea pentru deschiderea unei şcolĭ române la Ianina a fostŭ acordată. In acéstă şcólă se va învĕţa limba turcă, francesă, română, englesă şi grécă. Se aştéptă profesorĭ şi o profesóre de origine polonesă pentru tinerile fete, carĭ vorŭ învĕţa limba română, francesă, germană şi musica. Colonia europénă este încântată de acéstă inaugurare, mai alesŭ pentru tinerile fete, pentru că în şcólele din Ianina nu se învĕţa decâtŭ numai limba grécă«.

Ḍiarulŭ grecescŭ din Constantinopolŭ „Neologos“ în numĕrulŭ sĕu dela 25 Februarie combătêndŭ cele scrise de „Stamboul“ relativŭ la şcóla română din Ianina ḍice: „că Românii urmărescŭ scopurĭ politice, că Sultanulŭ sĕ ia mĕsurĭ în contra lorŭ, că Ianina e oraşŭ „curatŭ“ grecescŭ şi că arhiereulŭ Sofronius este chematŭ sĕ împedece deschiderea acestorŭ şcóle, alŭ cărorŭ scopŭ este intrigă şi desbinare“. La acestea corespondentulŭ ḍice, că intrigile grecescĭ nu mai au trecere la guvernulŭ turcescŭ, care are sciinţă de broşurile revoluţionare ce guvernulŭ grecescŭ le trimite consulilorŭ şi arhiereilorŭ fanarioţĭ din Epirŭ şi Macedonia, ca sĕ le împartă poporului cu scopŭ d'alŭ escita contra Turciei, şi de puscile şi cartuşele ce în 1877 s'au trimisŭ agentului grecescŭ Pikion din Castoria ca sĕ le împartă bandelorŭ de revoluţionarĭ din Epirŭ şi din Macedonia. Guvernulŭ turcescŭ are în mână corespondenţele revoluţionare ale călugĕrului grecŭ Aghio-Tafitis, care în 1877 cutriera Tesalia spre a o revolta, şi ale lui Pikion, care aḍĭ e închisŭ în temniţa criminalilorŭ din Bitolia. Corespondentulŭ continuă astfelŭ:

Póte „Neologos“ sĕ contesteze acésta? Póte sĕ nege, că în broşura intitulată *Macedonia*, publicată în Atena de către Ioanŭ Kalostipi şi reprodusă în luna lui Decemvre anulŭ trecutŭ in jurnalulŭ „Efimeris«, nu se ḍice în pagina a 8-a, aliniatulŭ alŭ doilea, că: „Macedonia este în inima elinismului, că Grecia fiă mare fiă mică nu póte esista, fără de Macedonia. Macedonia este basa marei şi unitei Grecii; ea este bulevardulŭ existenţei grecescĭ şi garanţia marelui ei viitorŭ? Şi că conclusiunea acestei broşurĭ revoluţionare nu este acésta? Grecia trebue sĕ aibă totd'auna privirile sale spre Macedonia şi că spre ea trebue sĕ se îndrepteze

„orice cugetŭ naţionalŭ. Pentru tine, o amabilă şi stră- „lucită Macedoniă, tóte sacrificiile; pentru tine luptele, »pentru tine entusiasmulŭ înfocatŭ, care ca unŭ vulcanŭ „clătină elenismulŭ? Mama Grecia veghiază asupra ta, „şi va apěra fără a cruţa nicĭ trupe, nicĭ banĭ, firea ta „grecéscă până în dulcele momente, când sórele auritŭ »alŭ libertăţii va umplea munţii şi văile tale de lumina „libertăţii. Facă cerulŭ ca acelŭ doritŭ momentŭ sě »sune în curěndŭ. Sě dea D-ḑeu sě vedemŭ în ḑilele »acestea triumfulŭ Greciei. Sě dea D-ḑeu sě putemŭ „ḑice după puţinŭ, că Macedonia a fostŭ sclavă. Unirea »ta, O! Macedoniă, este gagiulŭ mărirei naţionale.“

Ianina, ḑice corespondentulŭ, nu e oraşŭ grecescŭ. Cianaca, Gianopolo, Paraski şi toţĭ ómenii de distincţiune din Ianina, toţĭ marĭ comercianţĭ, ca Mekion, Bigiu, Croustali etc., toţĭ meseriaşii, toţĭ argintarii etc. suntŭ Românĭ din Netova, din Saracu, din Calariti şi din Aspropotam.

„Neologos“ are convingerea, că archiereulŭ Sofronius va face totŭ posibilulŭ sě împedece deschiderea scólelorŭ române în Ianina; acelŭ Sofronius, care în 1879 a rugatŭ pe regele George sě anexeze şi Ianina, ḑicêndŭ că elŭ e în stare sě facă chiarŭ o revoluţiune décă e nevoiă. Acestea suntŭ intrigile ce le facŭ fanarioţii pentru a împedeca progresarea scólelorŭ române în Epirŭ şi Macedonia. Intrigile însě nu vorŭ isbuti, dovadă că scólele române au începutŭ a se deschide şi în Epirŭ.

Arestarea inspectorului scólelorŭ române din Macedonia, Apostolŭ Mărgăritŭ, încă n'a fostŭ decâtŭ resultatulŭ intrigilorŭ grecescĭ despre care guvernulŭ turcescŭ a fostŭ lămuritŭ şi astfelŭ d. Mărgăritŭ a fostŭ pusŭ în libertate.

SCIRILE ḐILEI.

Pentru ḑiua de *Pascĭ* »Ellenzék“ scrie unŭ articulŭ de fondŭ, în care confundă învierea Mântuitorului cu redeşteptarea sentimentului *„patrioticŭ“ maghiarisătorŭ.* I se pare că aude sunetulŭ clopotului din *Bercia mică*, chiămândŭ pe »redeşteptaţii Maghiarĭ» de acolo sě se róge luĭ Dumneḑeu în limba lorŭ »maternă“. Apoi îndémnă mai virtosŭ pe preoţii ungurescĭ sě-şĭ ia de esemplu pe preoţii românĭ, carĭ îşĭ împlinescŭ datorinţa şi astfelŭ şi ei sě şi-o împlinéscă cu puterĭ unite, căcĭ — ḑice Ellenzék“ — acésta nu stă în contraḑicere cu chiămarea generală religionară a omului. — Pentru ce le strigă déră »Ellenzék« preoţilorŭ românĭ, décă, cum ḑice, ei îşĭ împlinescŭ datorinţa lorŭ, că suntŭ „trădătorĭ de patriă«?

—x—

Reuniunea *femeilorŭ române din Adrudŭ* dispune de unŭ capitalŭ de 6000 fl. v. a. Capitalulŭ se sporesce din ḑi în ḑi şi în ultima şedinţă a reuniunei s'a şi decisŭ, după cum scrie „Familia«, ca sě se înfiinţeze o şcólă de fetiţe.

—x—

Cu ocasiunea săpăturilorŭ făcute în fortăréţa din *Alba-Iulia* pentru mărirea seminarului de copii, s'au găsitŭ schelete, cărămiḑĭ romane, 7 bucăţĭ de colóne rotunde de pétră, monede, cercei şi unŭ inelŭ la o adâncime de 3 metrĭ. Cu totulŭ s'au găsitŭ 16—18 schelete în posiţiune vestostică, aşa că capulŭ venea spre vestŭ, ér piciórele spre ostŭ; scheletele erau acoperite cu marĭ bucăţĭ de cărămiḑĭ romane, care se pare a fi ţinutŭ loculŭ sicriielorŭ. Scăfârliile suntŭ mai alesŭ dolichocefale. In apropierea scheletelorŭ s'au găsitŭ 16 bucăţĭ cercei de bronzŭ şi unŭ cercelŭ de sîrmă grósă de argintŭ. Mai departe s'au găsitŭ 6 monede tătărescĭ din anulŭ 1241, apoi 10 monede de argintŭ din timpulŭ regelui Mateiu şi 2 monede romane de bronzŭ, una din timpulŭ împěratului romanŭ Adrianŭ, cealaltă nedescifrată. S'a mai găsitŭ şi unŭ inelŭ de bronzŭ.

—x—

După cum se telegrafiază din *Bucurescĭ*, ministeriulŭ de comerţŭ românŭ a interḑisŭ importarea hainelorŭ, rufelorŭ şi încălţămintei întrebuinţate, precum şi a sdrenţelorŭ din Austro-Ungaria.

—x—

Producţiune şi petrecere colegială arangiată de societatea Sodalilorŭ Românĭ din *Braşovŭ*, împreunată cu cântărĭ, declamaţiune şi o piesă teatrală esecutate de membrii societăţii pe lângă orchestrulŭ capelei militare a c. reg. Nr. 2 Alesandru de infanteriă, se va da Lunĭ în 6 (18) Aprilie 1887 în a doua ḑi de Pascĭ în sala Hotelului »Nr. 1« la 8 óre séra. Intrarea de persónă 1 fl., Domnişórele 50 cr. şi pe galeriă 50 cr. v. a. Bilete se potŭ căpěta la casă, la D. D. Eremias, la libraria d-lui Nicolae Ciurcu şi la Casina Română. Programa: 1. *Potpouri românescĭ*, musica militară. 2. *Luntraşulŭ* de Schipec, corulŭ sodalilorŭ. 3. *Furnicele, Albinele şi Muscele*, poesiă de Gr. Grandea, declamată de d-nulŭ V. Brăiliţă 4. *„Iată ḑiua“*, imnŭ compusŭ de W. Humpel, corulŭ sodalilorŭ. 5. *Hora Transilvaniei* de Kraus, musica militară. 6. **Crisa de banĭ**, comediă într'unŭ actŭ de G. D. Geogianŭ, jucată de membrii Societăţii. 7. *Cântecululŭ Martei* de Leoben, musica militară. 8. *Intórcerea Rěndunelei*, poesiă de I. Neniţescu, musica de I. Mureşianu, corulŭ sodalilorŭ. 9. *Valurile Dunărei*, valsŭ de Ivanovecĭ, musica militară.— După producţiune urméză danţŭ.

—x—

Regele Saxoniei a decoratŭ pe generalulŭ românŭ *Barozzi* cu stéua şi pe colonelulŭ *Robescu* cu crucea de comandorŭ alŭ »Ordinului Albert“. Maiestatea Sa monarchulŭ nostru a decoratŭ pe colonelulŭ *Robescu* cu ordinulŭ „Corónei de ferŭ“ cl. 2, ér generalului *Barozzi* i-a dăruitŭ o tabacheră de aurŭ cu briliante.

—x—

Sâmbătă diminéţa *a arsŭ* la berăria Hellwig din suburbiulŭ *Blumĕna* coperişulŭ locuinţei din curte. Locatarii au scăpatŭ pe ferestre, fiindŭ eşirile din casă încungiurate de flacărĭ. Pompierii au isbutitŭ a localisa foculŭ.

—x—

Comitetulŭ cercului electoralŭ alŭ partidei *poporului săsescŭ* din *Ţéra-Bârsei* a alesŭ pe d-nii Karl Schnell, Franz Maager şi Dr. Wilhelm Czell delegaţĭ pentru şedinţa comitetului centralŭ convocată în Sibiiu pe ḑiua de 13 Aprilie n.

—x—

Tĕrgulŭ anualŭ ce s'a ţinutŭ în ḑilele trecute în *Cohalmŭ* a fostŭ peste aşteptare bunŭ. S'au vêndutŭ peste 3000 vite cornute şi 430 cai cu preţurĭ satisfăcětóre. Mărfurile încă s'au vêndutŭ bine.

—x—

Cu ocasiunea lucrărilorŭ la calea ferată română *Peatra-Corabia*, s'a găsitŭ în pământŭ unŭ *cosciugŭ de plumbŭ*, precum şi o bucată dintr'o *cruce de pétră cu inscripţiunĭ*. Amêndouě obiectele s'au predatŭ museului din Bucurescĭ.

—x—

Ministrulŭ de interne unguerescŭ a detrasŭ debitulŭ postalŭ pentru ţĕrile corónei ungare ḑiarelorŭ rutene din Lembergŭ »Novi Proloni“ şi „Nauka“, sub pretextŭ că urmăresc ŭ tendinţe duşmănóse statului.—Vorŭ fi vorbitŭ şi ele vr'o vorbă douě în contra maghiarisării şi duşmănia e gata.

—x—

Metropolitulŭ primatŭ bulgarŭ, *Pogonianis Panaret*, a muritŭ în sĕptĕmâna trecută în Bucurescĭ. Cadavrulŭ a fostŭ transportatŭ la gara Filaretŭ şi cu trenulŭ în Bulgaria.

—x—

D. *Gusti*, vice-preşedinte alŭ senatului românŭ, primarŭ alŭ Iaşilorŭ şi fostŭ ministru, a muritŭ. Imormêntarea s'a făcutŭ la Iaşĭ pe cheltuiala statului.

—x—

Teatru ungurescŭ. Trupa teatrală unguréscă a d lui Petru Deak şi-a începutŭ aséră, Dumineca, seria representaţiunilorŭ sale cu piesa *„Domnişóra ţĕrancă“*, dramă poporală în trei acte, de Berczik, care a fostŭ bine succésă. Deséră se va juca *„Baronulŭ Ţiganŭ“*, mare operetă în trei acte, scrisă de I. Schnitzer după lokai Mor şi tradusă în ungurесe, ér mâne séră, Marţĭ, se va juca marea operetă *„Sórele şi Luna“*.

Dicio-Sân-Mărtinŭ, 7 Aprilie.

Stimate D-le Redactorŭ!

In 25 Martie (6 Aprilie) a apărutŭ în preţuituiŭ D vóstrě ḑiarŭ „Gazeta« sub nr. 67 o corespondinţă, în care respectivulŭ scriitorŭ —i—r se ocupă, cu afacerile mele, şi pe care şi D-vóstră aţĭ binevoitŭ a o comenta şi ilustra cu mai multe întrebărĭ.

La corespondinţa acésta rěspundŭ şi vě rogŭ D-le Redactorŭ, aveţĭ bunătate, a-mĭ comunica rěspunsulŭ:

Inainte de tóte trebue sě amintescŭ, că eu n'am datina a pertracta causele nóstre naţionale şi cugetele mele prin birturĭ, — n'am datina a dubieta patriotismulŭ şi iubirea de naţiune a nimĕrui, până ce despre contrarulŭ nu m'am convinsŭ; durere însě, s'au ivitŭ în Têrnava mică de vre-o câţĭva anĭ niscai luceferĭ necunoscuţĭ, niscai ómenĭ fără tactŭ şi judecată matură. Aceştia cu ocolirea mea arŭ voi sě facă ceva, déră nesciindŭ cum, nu le succede, apoi amărăciunile lorŭ şi le descarcă asupră-mĭ.

Corespondenţariulŭ i—r are totŭ dreptulŭ, că în balulŭ datŭ în D.-S.-Mărtinŭ în favórea Kulturegyletului şi eu am fostŭ; déră nu are dreptŭ, că aşĭ fi luatŭ parte la balulŭ acela; déca i—r n'a voitŭ a seduce inteliginţa română şi opiniunea publică, atuncĭ avea sě dea despre participarea mea la balŭ date esacte şi drepte; şi fiindŭ că nu a făcutŭ aceea, sunt silitŭ eu a mărturisi adevĕrulŭ, apoi opiniunea publică română mě va judeca, după plăcuta i părere. Causa pentru care am fostŭ la balulŭ numitŭ e urmatórea:

Suntŭ 2 anĭ de când mě ocupŭ cu idea sě dămŭ în D.-S.-Mărtinŭ unŭ balŭ românescŭ în favórea reparării podirei bisericei gr. cat. din locŭ, legatŭ c'unŭ concertŭ în privinţa acésta, la D-lŭ parochŭ şi adm. protopopescŭ localŭ Iacobŭ Macaveiu se şi află lista persónelorŭ, carĭ ar fi provocate, însě idea acésta nu o amŭ pututŭ realisa din motivulŭ, ca nu cumva sě nu reiésă bine, şi apoi connaţionalii ungurĭ sě-şĭ bată jocŭ de concertulŭ nostru.

In 22 Ianuarie m'am dusŭ, nu la balŭ şi banchetŭrĭ, ci m'am dusŭ la concertŭ ca sě vĕḑŭ despre ce puterĭ dispunŭ conlocuitorii ungurĭ din comitatŭ. După concertŭ puţinŭ timpŭ m'am depărtatŭ, déră cu plăcuta convingere, că astfelŭ séu maĭ bunŭ concertŭ şi noi Românii putemŭ arangia.

Aşadéră eu nu de dragulŭ Kulturegyletului, a căruĭ

FOILETONU.

Tesaurulŭ dela Petrósa.

In şedinţa publică dela 22 Martie a Academiei Române d. *A. Odobescu* a cetitŭ o dare de sémă despre importanta sa lucrare asupra *Tesaurului dela Petrósa*, scrisă în limba francesă şi care e pe cale d'a se publica la Parisŭ. Acéstă lucrare a d-lui Odobescu este pentru archeologia română şi peste totŭ pentru sciinţa română de o importanţă deosebită.

Dămŭ locŭ, după „Românulŭ“, acestei interesante dărĭ de sémă:

Domnilorŭ colegĭ,

Iertaţi-mĭ cutezarea, déca vinŭ astăḑĭ în mijloculŭ d-vóstrě sě vě iau timpulŭ spre a vorbi de mine însu-mĭ, séu ca sě întrebuinţezŭ unŭ termenŭ mai academicŭ, *pro domo mea.*

Intr'adevĕrŭ, acésta, vě încredinţezŭ, că nu o facŭ nicĭ câtuşĭ dintr'unŭ spiritŭ de presumpţiune, orĭ — cum amŭ ḑice — ca sě laudŭ de mai nainte lucrarea căreia, dela unŭ timpŭ încóce, m'am consacratŭ cam esclusivŭ.

O facŭ pentru că din momentulŭ când am intratŭ, cu mare plăcere, într'acestŭ sanctuarŭ destinatŭ — sunt convinsŭ — a fi purarea focarulŭ celŭ mai activŭ alŭ unirei némului românescŭ pe câmpulŭ culturei intelectuale, mĭ-am şi impusŭ datoria a nu părăsi nicĭodată unŭ têrâmŭ aşa de spornicŭ, aşa de roditorŭ.

Aci suntemŭ chiemaţĭ pentru ca fiăcare din noi, pe câtŭ îlŭ értă puterile, sě lucreze la propăşirea limbei române, la desvoltarea şi înmulţirea cunoscinţelorŭ despre istoria nóstră, la respândirea sciinţelorŭ printre Românĭ, şi, toţĭ dimpreună, pentru a face ca gintea şi ţĕrile nóstre românescĭ sě fiă din ce în ce mai respectate de către vecinĭ şi mai preţuite de către întréga lume cultă din părţile străine.

Decĭ, fiă-care din noi cată sě 'şĭ depună silinţele spre a atinge aceste ţelurĭ bine determinate ale activităţii nóstre.

Dér trebuie sě mărturisimŭ, că aceste ţelurĭ suntŭ aşa de multiple şi de felurite, că dorinţele şi aspiraţiunile nóstre suntŭ aşa de ferbinţĭ şi de colcotitóre, încâtŭ nouě Românilorŭ celorŭ mai mulţĭ, ni se întêmplă mai totdéuna a îmbrăţişa laolaltă prea multe lucrărĭ, a ne împrăştia timpulŭ şi mijlócele între numeróse cercurĭ de acţiune, şi astfelŭ a ne risipi puterile în prea multe direcţiunĭ deodată.

Osebitŭ de fórte rare escepţiunĭ, resultatulŭ unei asemenea agitaţiunĭ febrile şi rĕu coordonate este, că productele ei suntŭ adesea mai pre josŭ de ceea ce Românii ar fi în stare sě sĕvêrşéscă, décă i s'ar hotărĭ a'şĭ astêmpěra şi a'şĭ domoli ardórea — ardóre (trebuie sě o recunóscemŭ) pornită numai dintr'unŭ avêntŭ demnŭ de laudă; — décă ei 'şĭ-ar cumpăni cu mai multŭ sânge rece puterile, şi décă fie-care din ei 'şĭ-ar ḑice pe fiecare ḑi:

Atâta potŭ, atâta facŭ! De mě voiŭ întinde mai departe, am sě mě surpŭ fără folosŭ, nicĭ pentru ţĕră, nicĭ pentru mine!«

Óre — vorbă curată — nu este acésta, domnilorŭ, ceeace avemŭ ocasiune a constata pe tótă ḑiua printre noi toţĭ Românii? Câte şi câte n'au întreprinsŭ şi nu întreprindŭ pe tótă ḑiua cei mai mulţĭ dintre noi! Ş'apoi curêndŭ le lasă părăgene, în calea lorŭ, în vecĭ porniţĭ spre alte nouě întreprinderĭ!

Dintr'astfelŭ de risipă, ce póte resulta?

Unŭ faptŭ, la care e timpulŭ acum sě cugetămŭ seriosŭ. Acesta este că tóte calităţile morale şi intelectuale cu care Românii suntŭ bogatŭ înḑestraţĭ, tótă sciinţa şi tóte cunoscinţele ce ei îşĭ adună cu mai mare înlesnire decâtŭ multe alte popóre, tóte ostenelele ce şĭ dau în viéţa lorŭ mereu frământată, tóte aceste darurĭ naturale suntŭ departe de a le asigura, în lumea cultă, rangulŭ ce ei îndată şĭ-ar câştigă, décă în spiritulŭ lorŭ s'ar implânta o metodă mai sistematică de a înţelege activitatea omenéscă, o judecată mai sănătósă despre contingentele — fiă elŭ câtŭ de modestŭ — ce orĭ cine trebue sě dea propăşirei naţionale..., în mai puţine cuvinte, *o dréptă mĕsură a putinţelorŭ sale.*

Încă o dată cerŭ iertare, domnilorŭ colegĭ, déca, într'o cuvêntare cu cuprinsŭ mai multŭ archeologicŭ, am cutezatŭ la începutŭ sě emitŭ óre carĭ consideraţiunĭ ce şĭ-ar avé póte loculŭ lorŭ mai potrivitŭ într'o academiă de sciinţe morale şi politice.

Am fostŭ nevoitŭ a le premite ca sě potŭ scusa unŭ faptŭ, ca sě potŭ lămuri o ideă. Acelŭ faptŭ, acea ideă, suntŭ că stând de mai mulţĭ anĭ de ḑile departe de d-v. în ţĕră streină, am totuşĭ consciinţa că mĭ-am îndeplinitŭ totŭ aşa de bine, — ca sě nu ḑicŭ: póte şi *maĭ bine*, — datoriile mele către ţĕră, şi ca academicŭ

nisuinţă şi intenţiune din fundulŭ inimii mele o combatŭ şi nicĭ în interesulŭ meu propriu am fostŭ în balulŭ şi concertulŭ numitŭ, ci după convingerea mea am fostŭ într'unŭ interesŭ comunŭ, greşită e convingerea mea séu ba, judece opiniunea publică, corespondentului i—r atâta totuşĭ îi ḑicŭ: josŭ din tufă, sĕ vĕḑŭ ce pasĕre e.

Incâtŭ au atêrnatŭ dela modestele mele totdéuna puterĭ, ca Românŭ am lucratŭ în interesulŭ scumpei mele naţiunĭ, şi acésta o voiu face şi în viitorŭ, déră nu în interesulŭ meu şi nu pentru aceea, ca sĕ seducŭ opiniunea publică.

Décă aşĭ fi sciutŭ, că nu consêmtŭ cu atitudinea partidei naţionale române dela Sibiiu, că nu-mĭ bate inima pentru interesulŭ şi binele naţiunei mele, atâta de maltratată, şi fii ei singuraticĭ atâta de chinuiţĭ din tóte părţile; décă aşĭ fi sciutŭ că îmĭ confundŭ interesele mele advocaţiale, cum ḑiceţĭ D-vóstră, cu interesele naţionale, Vĕ asigurezŭ, d-le Redactorŭ, că nicĭ unŭ momentŭ naşĭ mai fi statŭ în fruntea clubului electoralŭ din D.-S.-Mărtinŭ; însĕ după ce despre acestea nimicŭ n'am sciutŭ până la cetirea corespondenţei mai susŭ citate, n'am pututŭ face locŭ zeloşilorŭ şi distinşilorŭ meteorilĭ iviţĭ pe orisonulŭ comitatului Têrnavei micĭ; acum însĕ, după ce pe basa unorŭ scorniturĭ necalificate, s'a trasŭ la îndoélă firmitatea caracterului meu naţionalŭ românescŭ, îmĭ voiu ţiné de datorinţă patriotica şi naţională înaintea alegĕtorilorŭ românĭ din comitatulŭ acesta a mĭ da dimisiunea şi a-le mulţămi increderea de până acum.

Cu deosebită stimă, **Vasilie Zehán,**
advocatŭ.

Noi n'amŭ trasŭ la îndoiélă nicĭodată simţĕmintele românescĭ ale d-lui Zehan şi nĭ-a părutŭ rĕu, că amŭ trebuitŭ sĕ-lŭ interpelămŭ într'o afacere atâtŭ de neplăcută. Dér d-sa însuşĭ recunóse, că n'amŭ pututŭ sĕ nu ţinemŭ sémă de opiniunea publică, care s'a sêmţitŭ neliniştită prin presenţa d-sale la petrecerea kulturegyletului, ale cărui nisuinţe şi tendinţe ne asigură însuşĭ, că „le combate din fundulŭ inimei sale".

Braşovŭ, 28 Martie 1887.

Onorate D-le Redactorŭ! In numĕrulŭ 69 a ŭ preţuitului D-vóstrĕ ḑiarŭ este o corespondinţă din comuna Hĕrmanŭ, în care se vorbesce despre împrumutulŭ ce l'a făcutŭ biserica la Vorschuss-Verein de acolo. —

In acéstă corespondinţă se ḑice, că mai mulţĭ membri ai parochiei-convingêndu-se, că biserica din Hĕrman obvine ca debitóra la Vorschuss-Verein cu 550 fl. v. a., cu tóte că în Sinodulŭ parochialŭ din 8 Febr. 1887 s'a arĕtatŭ din partea epitropiei, cumcă acea datoriă s'a plătitŭ în 1886 — „au trimisŭ o deputaţiune la mine spre a-mĭ arĕta faptulŭ şi a-mĭ arĕta şi atestatulŭ dela Vorschuss-Verein, cumcă biserica din Hĕrmanŭ este datóre şi în 1887. Cu tóte că m'a pusŭ în mirare acéstă întêmplare totuşĭ am denegatŭ sĕ iesŭ afară la faţa locului spre constatarea adevĕrului."

Este adevĕratŭ, că în 16 Febr. a. c. mi s'a făcutŭ arĕtarea menţionată din partea unorŭ parochienĭ, dér că n'aşĭ fi voitŭ sĕ constatŭ adevĕrulŭ nu este adevĕratŭ. N'am voitŭ sĕ iesŭ la faţa locului, căcĭ spre a constata adevĕrulŭ, puteamŭ sĕ-o facŭ acésta şi de aci. Am provocatŭ însĕ pe Epitropii bisericei din Hĕrmanŭ în 16 Feb. că până în 24 óre sĕ vină cu jurnalulŭ de cassă din 1886 precum şi cu unŭ atestatŭ din partea Vorschuss-Vereinului referitorŭ la împrumutulŭ de 550 fl. v. a. la oficiulŭ protopresbiteralŭ, ca sĕ se rectifice. In 18 Febr. s'au şi presentatŭ ambii epitropĭ cu jurnalulŭ de cassă şi cu atestatulŭ cerutŭ. Am luatŭ protocolŭ cu ei şi din fasiunile lorŭ şi din 'atestatulŭ produsŭ m'am pututŭ convinge pe deplinŭ despre starea lucrului. Tóte acestea acte le-am şi presentatŭ Venerabilului Consistoriŭ spre ulteriora afacere.

Pre lângă care rĕmâiŭ alŭ D-tale stimătorŭ:
Ioanŭ Petricŭ, protopresbiter.

Deşiu, Martie 1887.

Necesitatea înfiinţărei unui *institutŭ românescŭ de creditŭ şi economii* în municipiulŭ *Solnocŭ-Dobêcei* este cunoscută şi simţită de toţĭ Românii fără distingere de clasă şi categoriă. Incă în Ianuariu a. c. d. Niculae F. *Negruţiu,* proprietariŭ şi redactorŭ în Gherla, a publicatŭ în fóia sa „Amiculŭ Familiei" prima-dată idea de a se înfiinţa în Deşiu o bancă românéscă pentru economii şi împrumutare de banĭ spre suplinirea lipselorŭ poporului românŭ.

A concentra capitalele, de carĭ dispunŭ avuţii nostrii şi clasa mijlociă, din care sĕ se ajute apoi pe lângă dobênḑĭ şi interese legale şi modeste la timpŭ de nevoiă toţĭ Românii şi cei mai scăpătaţĭ — cu alte cuvinte întrunirea puterilorŭ materialĭ şi ajutorarea împrumutată a avutului cu a lipsitului asociându-şĭ sprijinulŭ reciproc, şi apoi a mai reversa, la timpulŭ sĕu, şi binefacerĭ din escedente orĭ dividende pentru institutele nóstre naţionale de cultură şi binefacerĭ umanitare pentru séracĭ şi invalidĭ este scopulŭ nobilŭ şi folositoriu.

Ce e dreptŭ trebuia de multŭ realisată acésta dorinţă generală: a asocia capitalulŭ cu proprietatea, a ajuta industria, meseriaşii şi pe plugarulŭ românŭ prevenindŭ lipsele tuturora, din carĭ se profitămŭ noi, sĕ nu sporimŭ şi pe acéstă cale totŭ numai în folosulŭ altora, ci în favórea nóstră propriă.

Românii din acestŭ ţinutŭ numai potŭ fi lipsiţĭ de astfelŭ de societate, atuncĭ când în tóte părţile s'au întemeiatŭ asemenea băncĭ, cum suntŭ: Albina, Timişiana, Economulŭ, Ardeleana, Aurora, Mureşiana, Furnica, Speranţa şi Silvania, totŭ atâtea institute de creditŭ şi economii. Avemŭ şi noi pe aicĭ bărbaţi devotaţĭ, cum suntŭ domnii advocaţĭ, protopopĭ şi toţĭ Românii cu carte din Deşiu şi jurŭ; aceştia sĕ binevoiască cu d. propunĕtorŭ *Nicolau F. Negruţiu,* d. Gr. *Steţiu,* advocatulŭ etc. etc. a lua iniţiativa conchiemândŭ o conferinţă, care sĕ compună statutele, se câştige subscrierile de acţiunĭ şi apoi în fine sĕ conchieme adunarea generală de constituire.

Sĕ nu ne spăriămŭ de greutăţĭ, căcĭ eu credŭ că din vre-o 200,000 locuitorĭ românĭ ai acestui municipiu, ne vom afla dór 1000 inşĭ acţionarĭ a 50 fl. carĭ se plătéscă câte 5 fl. în 10 lunĭ = 50 mii — séu (póte şi 100 fl câte 10 fl. = 100 mii fl.; cu unŭ capitalŭ ca acesta »Someşiana« se póte pune în activite într'unŭ anŭ de ḑile; cu atâtŭ mai vêrtosŭ, că corporaţiunile nóstre încă îşĭ vorŭ depune capitalele lorŭ la acéstă bancă.

Sĕ punemŭ umĕrŭ la umĕrŭ, micŭ cu mare, avutŭ cu celŭ mai puţinŭ avutŭ şi vomŭ ajunge la scopŭ, de nu vomŭ rĕmâné şi pe terĕmulŭ economiei îndĕrĕptulŭ altora. La lucru dér cu toţii!

Petru Mureşanŭ, proprietarŭ.

Convocare.

Subscrişii prin acésta, conformŭ apelului comitetului centralŭ din Sibiiu emisŭ în causa alegerilorŭ dietale, convócă la Alba-Iulia pe toţĭ *alegĕtorii românĭ din comitatulŭ Albei inferióre pe a treia ḑi de S. Pascĭ,* adecă pre 19 Aprilie 1887 **cal. nou la 2 óre după améḑĭ la o conferinţă, cu care ocasiune se vorŭ alege şi deputaţĭ pentru conferinţa generală a tuturorŭ alegĕtorilorŭ românĭ de pe teritorulŭ Ungariei şi Transilvaniei, ce se** va ţiné în Sibiiu.

Alba-Iulia, în 10 Aprilie 1887.

Alesandru Tordăşianŭ **Rubinu Patiţia**
Simeonŭ Micu.

Ultime scirĭ.

Pesta, 19 Aprilie. — „Corespondenţa politică" anunţă, că delegaţii ungurĭ au esprimatŭ speranţa, că se va ajunge la încheiarea unui tratatŭ de comerţŭ cu România. Aceeaşĭ fóie adauge în acelaşĭ timpŭ, că Austria a mersŭ cu concesiile ei până la cea mai de pe urmă limită, şi că acum ar trebui ca România sĕ arate la rêndulŭ sĕu aceeaşĭ bună-voinţă. Cele mai multe ḑiare de aicĭ arată nemulţămirea lorŭ faţă cu România în privinţa negociărilorŭ şi ḑicŭ că intimitatea politică nu slujeşte la nimicŭ din momentŭ ce esistă rĕsboiu de tarife.

Viena, 10 Aprilie. — Aflu din sorginte sigură că negocierile între Monarchie şi România vorŭ urma pe cale de corespondenţă. Se speră din ambele părţĭ că ele vorŭ duce la resultatŭ favorabilŭ. Finalisarea negocierilorŭ va avea locŭ în Bucurescĭ.

DIVERSE.

Orbirea amorului séu nebunie. — Suntŭ câte-va lunĭ, că unŭ Paul Schmidt, împiegatŭ la o casă de **bancă** dela Triest, defraudase patronului sĕu o sumă de 5 mii florinĭ şi se făcuse nevĕḑutŭ. Poliţia informată, puse în mişcare totŭ aparatulŭ spre descoperirea pungaşului şi telegrafiă la tóte staţiunile căiei ferate şi la tóte porturile de mare, publicândŭ şi semnalmentulŭ sĕu: »Paul Schmidt, născutŭ la Viena, în vêrstă de 30 anĭ, înaltŭ de şése urme, barba şi mustăţile blonde, nasulŭ proporţionatŭ, puţinŭ încovoiatŭ, ochĭ marĭ albastri, dinţĭ frumoşĭ, mânĭ albe aristocratice, vorbesce nemţesce, dialectulŭ Vienei, şi italienesce, îmbrăcatŭ când a fugitŭ cu s. c. l.« Cu tóte silinţele sale şi cu tótă esactitatea descrierei persónei fugitului, poliţia nu isbutĭ a pune mâna pe defraudantŭ, dér acea descriere totŭ produse unŭ resultatŭ neprevĕḑutŭ şi neaşteptatŭ. Dómna Eva Bauer, o vĕduvă şi proprietară de casă la Triestŭ, se presentă la poliţiă şi'i făcŭ comunicarea că, cetindŭ semnalmentulŭ defraudantului, s'a înamoratŭ de dênsulŭ după descripţiunea personală şi rógă pe poliţiă sĕ-i facă cunoscutŭ îndată când va descoperi urma lui. Trecêndŭ multŭ timpŭ fără ca poliţia sĕ descopere ceva, amoresata vĕduvă perdŭ răbdarea şi angagiă câţĭ-va detectivĭ, carĭ isbutiră a-i putea procura adresa lui Paul Schmidt, stabilitŭ la New-York. După acésta începŭ o corespondenţă telegrafică între Triest şi New-York, care avŭ de resultatŭ, că d-na Eva Bauer, vêndêndŭ casa sa, se îmbarcă pentru New-York şi la 20 Martie se cunună acolo cu frumosulŭ pungaşŭ.

Subscrişii aducemŭ la cunosciinţa consângenilorŭ amicilorŭ şi a cunoscuţilorŭ, durerósa pierdere a unicului şi pré iubitului nostru fiu Emiliu Vasiliu Popŭ întêmplată în 30 Martie. Inmormêntarea s'a făcutŭ în 1 Aprilie 1887.

Fiă-i ţĕrêna uşóră!

Szamos-ujlak la 6 Aprilŭ 1887.

Ioanŭ Popŭ, preotŭ gr. cat.
şi soţia sa **Emilia P. n. Gradoviciu.**

Editorŭ: Iacobŭ Mureşianu.
Redactorŭ responsabilŭ **Dr. Aurel Mureşianu**

---

românŭ şi ca divulgatorŭ alŭ cunoscinţelorŭ de archeologiă românéscă.

Părtaşŭ, printre cei mai tinerĭ, din acea generaţiune dela 1848, care îşĭ hrănea inima cu cele mai viue şi cele mai înalte aspiraţiunĭ, — ér, de altmintrelea, închinatŭ mai multŭ din fire cătră ocupaţiunile literare şi istorice, — am trăitŭ aci în ţéră, de pe la 1854 încóce, timpŭ de 25 de anĭ, cătândŭ când la délŭ, când la vale, unŭ colţişorŭ unde sĕ'mĭ durezŭ séu unŭ palatŭ séu o colibă pe loculŭ cam viranŭ alŭ literaturei şi alŭ istoriei românescĭ.

Stau fórte la îndoială décă, într'acestŭ mersŭ pe dibuite, am nemeritŭ vre-odată sĕ aşeḑŭ, nu dóră o pétră, ci măcar o cărămidă temeinică.

Chiar de aceea, când mĭ am vĕḑutŭ pĕrulŭ cărunţitŭ şi sănĕtatea adesea ameninţată, m'am trasŭ eu însu-mĭ la judecată dinaintea consciinţei mele de cărturarŭ românescŭ — ba chiar şi membru alŭ Academiei nóstre — şi mĭ-am ḑisŭ:

Óre, făcêndŭ ca până acum, lăsa-voi după mine o lucrare de adevĕratŭ folosŭ, — ceva care sĕ se apropie câtuşĭ de puţinŭ de îndrăsneţele aspiraţiunĭ şi visurĭ ale tinereţei?

La o întrebare intimă de felulŭ acesta, rĕspunsulŭ póte fi de două naturĭ:

Unii, mai slabĭ de îngerĭ (şi câte esemple nu avemŭ de acestea!) îşĭ ḑicŭ, obosiţĭ de a fi întreprinsŭ multe fără de a fi sĕvĕrşitŭ nimicŭ: „Ce sĕ-mĭ mai batŭ „capulŭ? Mai bine sĕ-mĭ vĕdŭ de chivernisală. Mai „facă şi alţii literatură şi sciinţă! Eu, de aci înainte, îmĭ »voiu vedé binişorŭ de moşiă orĭ de negustoriă; mĕ »voiu agăţa de funcţiunĭ grasŭ retribuite orĭ de vre-unŭ »rolŭ politicŭ şi influentŭ.«

Deocamdată, la noi, aceia suntŭ priviţĭ ca ómenĭ practicĭ şi înţelepţĭ.

Alţii — cuteza voi printre d-vóstră a-i numi ómenĭ fără căpĕtâiu, perde véră şi zănaticĭ? — alţii rĕmânŭ cu dorulŭ stăruitorŭ de a cere studielorŭ abstracte şi adêncite, de a cere penei lorŭ o hrană întăritóre pentru minte şi o dulce mângâiere pentru inimă.

Dér, când — împinsŭ atâtŭ de firea sa câtŭ şi de rĕsgândire — junge omulŭ, în urma multorŭ încercărĭ felurite, — la o hotărire, aşa de semétă în modestia ei — atuncĭ nasce totdeodată într'însulŭ şi idea de a rĕstrânge cerculŭ activităţii sale, de a se specialisa, de a se devota unei lucrărĭ predilecte, pe care sĕ o pótă duce la capĕtŭ, pe câtŭ se va puté pricepe mai bine.

Écă, stimaţii mei colegĭ şi fraţĭ de carte, genesea şi rostulŭ studielorŭ şi publicării ce am întreprinsŭ a face în străinătate, şi care mĕ ţine până la unŭ órecare punctŭ cu mintea, dér nicĭ decum cu inima, departe de ţéră şi de institutele ei culturale, din care am onóre a face parte.

Făcêndu-vĕ acéstă sinceră declaraţiune, nu pretindŭ însĕ ca sĕ-mĭ daţĭ destulŭ credĕmêntŭ mai nainte ca eu sĕ-mĭ fi justificatŭ ḑisele mele.

Tocmai de aceea am cerutŭ voiă a vĕ vorbi ceva mai pe largŭ despre lucrarea mea

Sperŭ că voiu isbuti a vĕ dovedi că, sub firma ei restrânsă şi cam specialisată, ea póte aduce rodŭ feluritŭ şi îmbelşugatŭ, atâtŭ pe tĕrêmulŭ istoriei naţionale, câtŭ şi pe acela alŭ artelorŭ antice, resădite în ţéră la noi.

Sperŭ totdeodată a mĕ spăla de orice împutare mi s'ar puté face. unde lucrezŭ la cartea mea aiurea decâtŭ aicĭ, unde o scriu într'o limbă care nu este a mea propriă, nu este aceea, căreia credŭ a fi doveditŭ în multe rêndurĭ că i portŭ tótă dragostea unui adevĕratŭ fiu alŭ ei.

Aşadér, în darea de sémă ce m'aţĭ autorisatŭ a face dinaintea d-vóstră, despre îndelunga şi voluminósa lucrare de care mĕ ocupŭ şi pe care mĕ încumetezŭ a-o privi de mai nainte ca cea mai temeinică a mea zestre sciinţifică, în acéstă dare de sémă, ḑicŭ, am sĕ mĕ silescŭ a mĕ arĕta, şi că subiectulŭ merită a fi tractatŭ cu deosebită atenţiune, şi că mijlócele la care am recursŭ pentru scóterea ei la lumină, suntŭ cele mai de folosŭ, chiarŭ şi pentru sciinţa românéscă.

»Pentru ce óre — póte sĕ mĕ întrebe orĭ şi cine — când ţĭ-ai alesŭ unŭ subiectŭ pentru opera'ţĭ capitală, pentru ce ai datŭ preferinţă descrierei şi studiărei amĕnunţite a tesaurului de aurăriă antică, aflatŭ din întêmplare, acum 50 de anĭ, la Petrósa, pe pólele muntelui Istriţa. în jugeţulŭ Buzĕu?«

La acéstă întrebare, îmĭ va fi, ḑéu, greu a rĕspunde în modŭ lămuritŭ.

In trei ḑecĭ şi atâţa de anĭ am luatŭ adesea péna spre a înjgheba când fapte reale, când studióse plăsmuirĭ, mai totd'auna atingĕtóre de istoria şi de antichităţile patriei. (Va urma).

Cursulŭ la bursa de Viena

din 7 Aprilie st. n. 1887

Rentă de aurŭ 5%	101 20
Rentă de hârtiă 5%	88 15
Imprumutulŭ căilorŭ ferate ungare	150.75
Amortisarea datoriei căilorŭ ferate de ostŭ ung. (1-ma emisiune)	98.30
Amortisarea datoriei căilorŭ ferate de ostŭ ung. (2-a emisiune)	127 20
Amortisarea datoriei căilorŭ ferate de ostŭ ung. (3-a emisiune)	116 —
Bonurĭ rurale ungare	104.50
Bonurĭ cu cl. de sortare	104.50
Bonurĭ rurale Banat-Timişŭ	104.50
Bonurĭ cu cl. de sortare	104 50
Bonurĭ rurale transilvane	104 50
Bonurĭ croato-slavone	104.50
Despăgubire p. dijma de vinŭ ung.	98.75
Imprumutulŭ cu premiu ung.	123.82
Losurile pentru regularea Tisei şi Segedinului	124.75
Renta de hârtiă austriacă	80 70
Renta de arg. austr.	81.90
Renta de aurŭ austr.	112 15
Losurile din 1860	133.25
Acţiunile băncei austro-ungare	877.—
Act. băncei de creditŭ ung.	286.—
Act. băncei de creditŭ austr.	281.—
Argintulŭ —.— Galbinĭ împărătescĭ	5.99
Napoleon-d'orĭ	10 08
Mărcĭ 100 împ. germ.	62 55
Londra 10 Livres sterlinge	127.50

Bursa de Bucurescĭ.

Cota oficială dela 26 Martie st. v. 1887.

	Cump.	vênd.
Renta română (5%).	90 1/2	91 1/4
Renta rom. amort. (5%)	95—	95 1/2
» convert. (6%)	84 1/2	85 —
Impr. oraş. Buc. (20 fr.)	34—	35—
Credit fonc. rural (7%)	102—	102 1/2
» „ „ (5%)	85 1/4	86—
» » urban (7%)	98—	98 1/2
» » » (6%)	90 1/2	91 1/2
» » » (5%)	81 3/4	82 1/2
Banca naţională a României 500 Lei	——	——
Ac. de asig. Dacia-Rom.	——	——
« » » Naţională	——	——
Aurŭ contra bilete de bancă	17.01	18.—
Bancnote austriace contra aurŭ	2.—	2.02

Cursulu pieţei Braşovŭ

din 8 Aprilie st. n. 1887.

	Cump.	Vênd.
Bancnote românescĭ	8.48	8 50
Argint românesc	8.44	8.48
Napoleon-d'orĭ	10.04	10 07 1/2
Lire turcescĭ	11.41	11.44
Imperialĭ	10.41	10.44
Galbenĭ	5 94	5.98
Scrisurile fonc. »Albina« 6%	101.—	102.-
„ » „ 5%	98.—	99.-
Ruble Rusescĭ	112.—	113.--
Discontulŭ	7—10% pe anŭ.	

TARIFA

anunţurilorŭ şi inserţiunilorŭ.

Anunciurĭ în pagina a IV-a linia de 30 litere garmond fl. —cr. 6.

Pentru inserţiunĭ şi reclame pagina a III linia à fl. — cr 10.

Pentru repeţirĭ se acórdă următórele rabate:

Pentru repeţirĭ de 3— 4 orĭ	10%
„ „ „ 5— 8 „	15%
„ „ „ 9—11 „	20%
„ „ „ 12—15 „	30%
„ „ „ 16—20 „	40%
Dela 20 de repeţirĭ în susŭ	50%

Pentru anunciurĭ ce se publică pe mai multe lunĭ se facŭ învoirĭ şi reducerĭ şi peste cele însemnate mai susŭ.

Mersulŭ trenurilorŭ

Valabilŭ dela 1 Octomvre st. n. 1886.

pe linia **Predealŭ-Budapesta** şi pe linia **Teiuşŭ-Aradŭ-Budapesta** a calei ferate orientale de statŭ reg. ung.

Predealŭ-Budapesta

	Trenŭ de persóne	Tren accelerat	Trenŭ omnibus	Trenŭ omnibus
Bucurescĭ	—	—	—	7.30
Predealŭ	—	—	—	1.14
	—	—	—	—
Timişŭ	—	—	—	1.45
Braşovŭ	—	—	—	—
	7.47	—	4.16	2.32
Feldióra	8 24	—	5.02	—
Apatia	8 51	—	5 43	—
Agostonfalva	9.14	—	6.15	—
Homorodŭ	9.51	—	7.06	—
Haşfaleu	11.03	—	8.52	—
Sighişóra	11.29	—	9.19	—
	11.26	—	9.31	—
Elisabetopole	12 00	—	10.16	—
Mediaşŭ	12.29	—	10.57	—
Copsa mică	12.44	—	11.19 11.31	—
Micăsasa	1.05	—	11.52	—
Blaşiu	1.34	—	12.31	—
Crăciunelŭ	1.46	—	12.48	—
Teiuşŭ	2.09	—	1.22	—
Aiudŭ	2.39	—	2.18	—
Vinţulŭ de susŭ	3.01	—	2.48	—
Uióra	3.08	—	2 56	—
Cucerdea	3.14	—	3 64	—
Ghirisŭ	3.58	—	4 51	—
Apahida	5.10	—	5.28	—
Clusiu	5.30	—	5 56	—
	—	6 03	—	8.00
Nedeşdu	—	6.21	—	8.36
Ghirbĕu	—	—	—	9.02
Aghirişŭ	—	—	—	9.32
Stana	—	—	—	10.11
Huiedinŭ	—	7.14	—	10.5
Ciucia	—	7.43	—	12 16
Bucia	—	—	—	12.50
Bratca	—	—	—	1.21
Rév	—	8.22	—	2.02
Mezŏ-Telegd	—	8.48	—	3.06
Fugyi-Vásárhely	—	—	—	3.38
Várad-Velinţe	—	—	—	3.54
Oradia-mare	—	9.13	—	4.05
	—	9.18	10.55	4.50
P. Ladány	—	10.38	1.23	7.28
Szolnok	—	12.20	3.24	—
Buda-pesta	—	2.15	10.05	—
Viena	—	—	2.15	—
	—	8.00	6.05	—

Budapesta—Predealŭ

	Trenŭ de pers.	Tren accelerat	Trenŭ omnibus	Trenŭ de persóne	Trenŭ omnibus
Viena	11.10	—	—	—	—
Budapesta	7.40	2.—	3.10	6.20	8.00
Szolnok	11.05	3.58	7.38	9.34	11.40
P. Ladány	2 02	5.28	5 40	11.26	2.31
Oradea mare	4. 2	6.58	9.14	1.3	—
Várad-Velencze	—	—	9.24	2.06	
Fugyi-Vásárhely	—	—	9 41	2 17	—
Mezŏ-Telegd	—	7.33	10 19	2.40	—
Rév	—	8.04	11.38	3.24	—
Bratca	—	—	12.18	3.47	—
Bucia	—	—	12.54	4.07	—
Ciucia	—	8.58	1.57	4.33	—
Huiedin	—	9.28	3.11	5.15	—
Stana	—	—	3.40	5.34	—
Aghiriş	—	—	4.15	5.55	—
Ghirbĕu	—	—	4.36	6.07	—
Nedeşdu	—	—	4.58	6.24	—
Clusiu	—	10.28	5.26	6.43	—
	11.00	—	—	—	7.08
Apahida	11 19	—	—	—	7.36
Ghiriş	12 30	—	—	—	9.06
Cucerdea	1.01	—	—	—	9.53
	1.06	—	—	—	10.—
Uióra	1 13	—	—	—	10.09
Vinţulŭ de susŭ	1.20	—	—	—	10.19
Aiudŭ	1 41	—	—	—	10.48
Teiuşŭ	2.00	—	—	—	11.14
Crăciunelŭ	2 35	—	—	—	12.12
Blaşŭ	2.48	—	—	—	12.30
Micăsasa	3.20	—	—	—	1.12
Copşa mic	3 36	—	—	—	1.32
Mediaşŭ	4.00	—	—	—	2.18
Elisabetopole	4.3	—	—	—	3.03
Sigişóra	5.12	—	—	—	3.49
Haşfaleu	5.37	—	—	—	4.28
Homorod	7.02	—	—	—	6.16
Agostonfalva	7.43	—	—	—	7.06
Apatia	8.11	—	—	—	7.46
Feldióra	8.41	—	—	—	8.25
Braşovŭ	9.21	—	—	—	9.15
	—	—	1.55	—	—
Timişŭ	—	—	2.53	—	—
Predealŭ	—	—	—	—	—
	—	—	3.28	—	—
Bucurescĭ	—	—	9.35	—	—

Nota: Órele de nópte suntŭ cele dintre liniile gróse.

Teiuşŭ-Aradŭ-Budapesta

	Trenŭ omnibus	Trenŭ omnibus	Trenŭ de persóne
Teiuşŭ	11.24	—	2.40
Alba-Iulia	11.39	—	3.14
Vinţulŭ de josŭ	12.30	—	4.22
Şibotŭ	12.52	—	4.50
Orăştia	1 01	—	5.18
Simeria (Piski)	2.03	—	5.47
Deva	2 52	—	6.35
Branicĭca	3.23	—	7.02
Ilia	3.55	—	7.28
Gurasada	4 08	—	7.40
Zam	4.25	—	8.11
Soborşin	5 30	—	8.46
Bĕrzova	5.56	—	9 33
Conopŭ	6.27	—	9.53
Radna-Lipova	6.47	—	10 27
Paulişŭ	7.28	—	10.42
Gyorok	7.43	—	10.58
Glogovaţŭ	7.59	—	11 25
Aradŭ	8.28	—	11.39
Szolnok	8 42	—	4.52
	—	—	5.12
Budapesta	—	—	8.20
Viena	—	—	6.05

Budapesta-Aradŭ-Teiuşŭ.

	Trenŭ de persóne	Trenŭ de persóne	Trenŭ omnibus
Viena	11.10	12 10	—
Budapesta	8.20	9.05	—
Szolnok	11.20	12.41	—
	4.10	5.45	—
Aradŭ	4 30	6.—	7.04
Glogovaţŭ	4 43	6.13	7.22
Gyorok	5 07	6.38	7.58
Pauliş	5.19	6.51	8 17
Radna-Lipova	5 41	7.10	8 36
Conopŭ	6 09	7.37	—
Bêrzova	6 28	7 55	—
Soborşin	7 25	8.42	—
Zam	8 01	9.12	—
Gurasada	8 34	9.41	—
Ilia	8 55	9. 8	—
Branicĭca	9 19	10.17	—
Deva	9 51	10 42	- -
Simeria (Piski)	10.35	11 07	—
Orăştiă	11.11	11.37	—
Şibotŭ	11.43	12.—	—
Vinţulŭ de josŭ	12 18	12.29	- -
Alba-Iulia	12 36	12.46	—
Teiuşŭ	1.29	1.41	--

Aradŭ-Timişóra

	Trenŭ omnibus	Trenŭ de persóne	Trenu mixt
Aradŭ	5.48	—	6.05
Aradulŭ nou	6 19	—	6.33
Németh-Ságh	6 44	—	6.58
Vinga	7.16	—	7.29
Orczifalva	7.47	—	7.55
Merczifalva	—	—	—
Timişóra	9.02	—	9 08

Simeria (Piski) Petroşenĭ

	Trenŭ de persóne	Trenŭ omnibus	Trenŭ mixt
Simeria	11.25	—	2 42
Streiu	11.58	—	3.25
Haţegŭ	12.46	—	4 16
Pui	1.37	—	5.11
Crivadia	2.24	—	5.58
Baniţa	3.05	—	6 4
Petroşenĭ	3.37	—	7.12

Timişóra-Aradŭ

	Trenŭ de persóne	Trenŭ de persóne	Trenŭ omnibus
Timişóra	6.25	—	5.00
Merczifalva	—	—	—
Orczifalva	7.46	—	6.32
Vinga	8.15	—	7.02
Németh-Ságh	8.36	—	6.23
Aradulŭ nou	9.11	—	8.01
Aradŭ	9.27	—	8.17

Petroşenĭ—Simeria (Piski)

	Trenŭ de pers.	Trenŭ omnibus	Trenŭ mixt
Petroşenĭ	10 07	—	6.10
Baniţa	10 48	—	6.53
Crivadia	11.25	—	7 37
Pui	12 05	—	8.20
Haţegŭ	12 42	—	9 01
Streiu	1.22	—	9.52
Simeria	1.53	—	10.31

Tipografia *ALEXI* Braşovŭ. Hârtia din fabrica d-lorŭ Königes & Kopony, Zernescĭ